

Notářský zápis a vykonatelnost

Notářský zápis je titulem pro soudní výkon rozhodnutí, jestliže splňuje formální náležitosti stanovené pro sepisování notářských zápisů o právních úkonech a obsahuje dohodu osoby oprávněné ze závazkového právního vztahu s osobou ze závazkového právního vztahu povinnou, v níž jsou přesně individualizovány oprávněná a povinná osoba a vyznačeny právní důvod plnění, předmět plnění (přesný obsah a rozsah plnění) a doba plnění (přesně a určitě určena doba, do které se povinná osoba zavazuje předmět plnění poskytnout oprávněné osobě), a jestliže osoba povinná v něm svolila k vykonatelnosti. Požadavku, aby v notářském zápisu se svolením k vykonatelnosti byla obsažena dohoda osoby oprávněné s osobou povinnou, lze vyhovět tím, že tyto osoby jsou účastníky jediného zápisu (buď sepsaného za jejich současné přítomnosti nebo pokračováním v notářském zápisu), nebo i tím, že k projevu vůle obsaženém v notářském zápisu sepsaném jen s jednou z těchto osob přistoupí formou samostatného zápisu druhá z nich.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 928/2003, ze dne 22.7.2004)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci výkonu rozhodnutí oprávněné A. a.s., zastoupené advokátem, proti povinnému V. Č., postižením jiných majetkových práv, pro 100.000,- Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 24 E 97/2002, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16.1.2003, č.j. 12 Co 717/2002-56, tak, že usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 16.1.2003, č.j. 12 Co 717/2002-56, a usnesení Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 9.8.2002, č.j. 24 E 97/2002-28, se zrušují a věc se vrací okresnímu soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Proti usnesení, kterým odvolací soud potvrdil usnesení, jímž soud prvního stupně nařídil výkon rozhodnutí (notářského zápisu) postižením jiných majetkových práv (podílu povinného v obchodní společnosti), podal povinný (fyzická osoba s právníkem) včasné dovolání. V něm namítá, že odvolací soud nesprávně zhodnotil formální a materiální předpoklady notářského zápisu, což dokládá odkazem na jejich výčet, podaný v uveřejněném rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14.4.1999, sp. zn. 21 Cdo 2020/98.

Podle § 236 o.s.ř lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

Z ustanovení § 238a odst. 1 písm. c/, odst. 2 o.s.ř. vyplývá - oproti dovolatelově představě - že dovolání proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně, kterým bylo rozhodnuto o návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí, není přípustné vždy; přípustné je jen za předpokladu, že jsou splněny podmínky (jedna z nich), vyslovené v § 237 odst. 1 písm. a/ až c/ o.s.ř.

V daném případě přichází v úvahu - k založení přípustnosti dovolání - toliko ustanovení § 237 odst. 1 písm. c/ o.s.ř.; dovolací soud musí dospět k závěru, že napadené rozhodnutí je ve věci samé po právní stránce zásadního významu. Lze tak učinit jen z hlediska uplatněného dovolacího důvodu, a to za (přirozeného) předpokladu, že je jím důvod podle § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř., neboť právě jeho prostřednictvím lze vytýkat, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Tato podmínka (nazírána z hlediska ustanovení § 237 odst. 3 o.s.ř.) je v dané věci splněna, protože odvolací soud kritickou (právní) otázkou způsobilosti podkladového notářského zápisu být titulem výkonu rozhodnutí posoudil nesprávně, resp. v rozporu s ustálenou soudní praxí.

Dovolání je tím přípustné, a v důsledku toho i důvodné.

Notářský zápis, jenž byl předložen coby podklad výkonu, byl sepsán notářkou dne 19.8.1998, a obsahuje i prohlášení

povinného, že „souhlasí s vykonatelností tohoto zápisu podle § 274 písm. e/ o.s.ř. vztahmo k §§ 251 – 270 o.s.ř.“

Ustanovení § 274 písm. e/ o.s.ř., ve znění účinném v uvedené době, prohlásilo za způsobilé tituly výkonu rozhodnutí podle § 251 a násl. o.s.ř. též notářské zápisy, které obsahují závazek a v nichž jsou vyznačeny osoba oprávněná a povinná, právní důvod, předmět a doba plnění, jestliže osoba povinná k vykonatelnosti v notářském zápise svolila.

Podle bodu 29. Hlavy I Části dvanácté zákona č. [30/2000](#) Sb. titulem pro výkon rozhodnutí jsou i nadále notářské zápisy sepsané ve smyslu dosavadního § 274 písm. e/ o.s.ř. do dne nabytí účinnosti tohoto zákona (1.1.2001), mají-li náležitosti stanovené dosavadními právními předpisy.

Co se rozumí „náležitostmi stanovenými dosavadními právními předpisy“ vyložil (kromě jiných) Nejvyšší soud v usnesení ze dne 14.4.1999, sp. zn. 21 Cdo 2020/98, uveřejněném pod č. 4/2000 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

Za součást konstantní soudní praxe je pak mít závěr, že notářský zápis je (podle § 274 písm. e/ o.s.ř.) titulem pro soudní výkon rozhodnutí, jestliže – za prvé – splňuje formální náležitosti stanovené pro sepisování notářských zápisů o právních úkonech uvedené zejména v § 62 a násl. zákona č. [358/1992](#) Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění zákona č. [82/1998](#) Sb., obsahuje – za druhé – dohodu osoby oprávněné ze závazkového právního vztahu s osobou ze závazkového právního vztahu povinnou, v níž jsou přesně individualizovány oprávněná a povinná osoba a vyznačeny právní důvod plnění, předmět plnění (přesný obsah a rozsah plnění) a doba plnění (přesně a určité určena doba, do které se povinná osoba zavazuje předmět plnění poskytnout oprávněné osobě), a – za třetí – jestliže osoba povinná v něm svolila k vykonatelnosti. Požadavku, aby v notářském zápise se svolením k vykonatelnosti (§ 274 písm. e/ o.s.ř.) byla obsažena dohoda osoby oprávněné s osobou povinnou, lze vyhovět tím, že tyto osoby jsou účastníky jediného zápisu (buď sepsaného za jejich současné přítomnosti nebo pokračováním v notářském zápise), nebo i tím, že k projevu vůle obsaženém v notářském zápise sepsaném jen s jednou z těchto osob přistoupí formou samostatného zápisu druhá z nich.

Z uvedeného plyne, že výkon rozhodnutí nelze nařídit podle notářského zápisu, jehož účastníkem byla pouze jedna strana (byť by jako povinná osoba svolila s jeho vykonatelností), a stejně tak nelze mít notářský zápis (i kdyby ostatní náležitosti byly v něm obsaženy) za materiálně vykonatelný již tehdy, není-li v něm uvedeno, dokdy má být povinnou osobou plněno.

To je v dané věci významné potud, že nedostatek právě těchto náležitostí je v případě podkladového notářského zápisu zřejmý.

Odvolací soud sice dospěl k závěru, že podmínky vykonatelnosti notářského zápisu jsou splněny, pozornost však soustředil toliko k výši peněžní částky, kterou má povinný „vyplatit“, a k tomu, že svolil k vykonatelnosti zápisu. Z toho, že – podle obsahu tohoto zápisu – byl povinný jediným jeho účastníkem (a není dalšího, obsahově navazujícího, notářského zápisu sepsaného s oprávněným), a že v něm zjevně chybí, dokdy má povinný plnit, odvolací soud však žádné závěry neučinil. Odkaz na „soulad“ notářského zápisu s ustanoveními § 71a a § 71b zákona č. [358/1992](#) Sb.“ je pochybný již proto, že v době jeho vyhotovení tato ustanovení do uvedeného zákona (dále jen notářského řádu) ještě včleněna nebyla; ostatně tato ustanovení chybějící náležitosti naopak vyžadují výslovně.

Otázkami, jež se pojí s tím, zda závazek povinného nebyl závazkem podmíněným (srov. nyní § 71b odst. 2 notářského řádu), zda byla podmínka vyjádřena určitě a srozumitelně, zda k jejímu splnění vskutku došlo, a zda toto splnění bylo řádně – postupy podle § 262 odst. 2 o.s.ř. – prokázáno, se již netřeba zabývat; dovolací soud by se jimi ostatně – při vázanosti dovolacím důvodem – ani zabývat nemohl, neboť dovolací důvod, uplatněný v podobě konfrontace s judikátem R 4/2000, jejich přezkum neumožňuje.

K výkonu rozhodnutí předložený notářský zápis tedy nebyl (pro materiální nedostatky) způsobilým exekučním titulem, a na jeho základě nebylo možné výkon rozhodnutí nařídit. Vycházel-li odvolací soud z jiného názoru, je namístě závěr, že jeho rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci, a dovolací důvod podle § 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř. byl tudíž uplatněn právem.

Dovoláním napadené usnesení odvolacího soudu proto není správné, v důsledku čehož je Nejvyšší soud bez jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o.s.ř.) podle § 243b odst. 2, věty za středníkem, o.s.ř. zrušil; poněvadž důvody, pro něž bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí i na rozhodnutí soudu prvního stupně, zrušil i je, a věc podle ustanovení § 243b odst. 3, věty druhé, o.s.ř. vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Další články:

- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Spotřebitel \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správa společné věci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vylučovací žaloba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Promlčení, insolvence](#)
- [Nepřiměřená délka řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výše výživného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výživné \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Započtení pohledávek \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)